

100 rocznica śmierci braci Lutosławskich

5 września tego roku minęła setna rocznica zamordowania braci Mariana (zdj. po prawej) i Józefa Lutosławskich, wybitnych polskich społeczników, działaczy politycznych i gospodarczych. Zostali oni rozstrzelani przez bolszewików za wykradzenie i upublicznienie dokumentu tajnego porozumienia między rządem bolszewickiej Rosji a Niemcami przeciwko Polsce.

Józef ukończył studia rolnicze i filozoficzne, zaś Marian był inżynierem mechanikiem po politechnice ryskiej i elektrykiem po politechnice w Darmstadt. Marian wyróżniał się wśród współczesnych mu polskich elektrotechników, miał wybitne zasługi w dziedzinie elektrotechniki i ruchu stowarzyszeniowego elektrotechników. Był twórcą pierwszej elektrowni prądu przemiennego w Warszawie. Powstała ona dla oświetlenia II Wystawy Higienicznej w 1896 roku. Mieściła się na terenie, na którym powstały później budynki Politechniki Warszawskiej. Był pionierem zastosowania silników diesla w energetyce. Miał liczne, wartościowe publikacje, na czele z podręcznikiem *Prąd elektryczny: jego wytwarzanie i zastosowanie w technice: podręcznik dla techników nie specjalistów* (1900). Był inicjatorem i organizatorem Zjazdu Techników Polaków w Rosji w 1917 roku, na miesiąc przed wybuchem rewolucji październikowej. W Zjeździe wzięło udział ok. 300 osób w tym wielu wybitnych elektrotechników (m.in. Mieczysław Pożaryski, Kazimierz Szpotański, Ludwik Tołoczko, Zygmunt Okoniewski). Wyznaczono tam kierunki rozwoju polskiej elektrotechniki. Realizowali je później Pożaryski w szkolnictwie wyższym, Szpotański i Okoniewski w elektroenergetyce, Tołoczko w łączności, zabrakło niestety Mariana Lutosławskiego, który sądząc po jego wyróżniającej się działalności mógłby wiele zdziałać w Polsce Odrodzonej. Jego przedwczesne odejście było wielką stratą dla powstającej dopiero polskiej elektrotechniki.